

בית הכנסת "תפארת עבי"

רח' שינקין פינת בן גוריון, גבעתיים

ה'תשפ"ב

עלון מס. 202

דברי הרב שיעורו של הרב משה גבאי שליט"א, רב ביכנ"ס וראש הכולל - "מלכות שבתפארת"

ע"ש אלימלך ומלכה שוימר צ"ל
פרשת כי תשא

זמן הדלקת נרות: 17:08

צאת השבת: 18:06

זמן ר"ת: 18:42

זמני תפילות בביה"כ

שחרית בחול: 07:30 (חודו)

מנחה גדולה: 13:15

מנחה ב- 16:45 ואחר כך ערבית

שחרית בשבת: 08:00

שיעורי תורה:

א-ה' 09:00 - 08:10 גמרא

מסכת גיטין

שבת 15:55 גמרא

מסכת בבא מציעא

יום ב' 20:00

שיעור ב- "זרע שמשון"

א-ה שיעור דרך היומי אחרי ערבית.

א-ה בין 20:00 ל- 22:00

לימודי יחדות בכל נושא

"מתכוננים לשבת..."

בשעה טובה חזרנו בכוחות חדשים

לשיעור פרשת השבוע ואקטואליה

כל יום חמישי בשעה 20:00

ע"י הרב משה גבאי

את שיעורי הרב ניתן לראות ביוטיוב...

וכן לשמוע בחיוב ל- 3030 שלושה 5

ואח"כ 1 ואח"כ 18

סיפורי צדיקים

סיפר אחד מיקירי ירושלים, סיפור מעניין בגודל החשיבות לעניית אמן אחרי ברכתו של כל אדם, וכל שכן אחרי ברכת אדם גדול. שנה אחת בראש השנה היה יהודי שהרגלו היה בכל שנה לקנות עלייה לתורה מסויימת. בשנה זו נסער כולו בא בבהלה לרב הצדיק ר' יעקב ישראל פישר צ"ל, וסיפר שנרדם בשעת מכירת העלויות לתורה. ואולי יש רמז משמייים למשהו לא טוב בשנה זו.

אמר לו הרב, הרי לבסוף קנית עלייה אחרת, אל תדאג, לא נורא, לשנה הבאה בעזרת ה' בראש השנה תקנה את העלייה שאתה רגיל לקנות כל שנה, אל תדאג.

חלפו כשלושה חודשים, והלה חטף איזה חולי, ולא עלינו נלקח לבית עולמו. באו ושאלו את הרב פישר צ"ל, איך יכול להיות כך, אחרי שהרב ברח אותו שיזכה לשנה הבאה? השב להם הרב פישר על אתר, "ומה אעשה שהלה לא ענה אמן על ברכת..."

"ואני הנה נתתי אתה את אהליב בן אחיסמך למטה דן, ובלב כל חכם לב נתתי חכמה, ונשאו את כל אשר צויתך" לצערנו רואים כיום יהודים "אפילו" מנהיגי ציבור בבית המחוקקים הישראלי, שרוצים להשוות אותנו לכל האומות! מעניין, הרי אם תנסה לומר לו אתה גוי! הרי הוא ודאי ייפגע ויגער בך קשות. אבל בשיחה אישית תשאל אותו במה אתה יהודי? אפילו את הלאום הרידו כבר מ'תעודת הזהות'. את כל הגויים מנסים להכניס כיהודים בדלת האחורית... עם ככל העמים. אבל אנחנו עם מיוחד לא ככל העמים, יש לנו את חכמת התורה, אנחנו בניו של אלוקים!

היה פעם יהודי אחד ישב ואכל בארוחת הצהריים דג טונה פשוט. ניגש אליו איזה גוי משועמם ושאל, "אתם היהודים ידועים כחכמים גדולים, מניין אתם רוכשים את כל חכמתכם?" "מהדג הזה", השיב לו היהודי!

מה המיוחד בדג זה? שתק היהודי כממתיק סוד, ואמר שוב, "מהדג הזה!" ולא יסף. טוב, הגוי חפץ גם בחכמה, ביקש מהיהודי למכור לו חתיכה מהדג בחמשה שקלים. נראה לך? אמר היהודי, הדג הזה עושה שכל ופקחות, אתה חושב שדבר כזה נמכר בחמשה שקלים?! תן לי חמש מאות שקל! אז אולי אתן לך חתיכה קטנה!

אחרי 'משא ומתן' ארוך ומייגע, שילם הגוי טבין ותקילין על חתיכת דג. מיד כשסיים... שאל הגוי בתדהמה, "רגע, למה הייתי צריך לשלם סכום עצום כזה, בחנות ממול, קופסת טונה תעלה לי חמשה שקלים בלבד?!"

"אתה רואה, השיב היהודי. אכלת חתיכת דג קטנה, וכבר קיבלת שכל להבין מה שלא הבנת קודם..."

אדם שיש בו חכמה, פחות זקוק לקבל חכמה כי כבר יש לו! לעומתו, אדם שאין בו חכמה זקוק לזה יותר. אם כן מה הפשט בפוסק זה מי שחכם לב נתתי לו חכמה? ועוד, חכמה ראשונה מי גרם לה לבוא, היאך התחיל מצב זה לשפלונני אחד יש חכמה יותר מפלוני אחר?

ביאור הדברים הוא, כי החכמה הראשונה היא ה'יראת שמים'. כמו שכתוב "ראשית חכמה יראת ה'", וכאשר אדם משקיע ב'יראת שמים' כואב לו כשאינו מבין את התורה, כואב לו כשאחרים מראים יותר ידע ממנו וזו קנאת סופרים טובה. אחד כזה בודאי יזכה בסוף גם לקבל את חכמת ה' בחכמת התורה.

וכן נזכר ב'פרקי אבות', "כל שיראת חטאו קודמת לחכמתו חכמתו מתקיימת, ושאין יראת חטאו קודמת לחכמתו אין חכמתו מתקיימת". שאלו פעם את מרן הגאון ר' עובדיה יוסף צוק, א"ל, איך הוא זוכר את כל מה שלמד בדרך כל כך מפולאה? ענה להם, אומרים ב'קריאת שמע' "וזכרתם את כל מצוות ה'... ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם". אם לא תתורו אז זכרתם, הוא אשר אמרנו, החכמה מקבילה ליראת ה'.

מביא בספר 'יחי ראובן', שדרש הבית הלוי' על הפסוק בתהילים, "עלית למרום שבת שבי, לקחת מתנות באדם". לכאורה שבי ומתנה הם שני דברים סותרים, זה מכפייה זה מרצון?

אומר ה'בית הלוי', יש כאן ג' דרגות בלימוד התורה. נאמר בגמרא במגילה, יגעת ולא מצאת אל תאמין, מצאת ולא יגעת אל תאמין, יגעת ומצאת תאמין! מבואר שאין יגיעה בלי למצוא אחר כך, כי אם צריך עוד משהו, אז למה אל תאמין, אולי יגעת רק היו חסרים דברים אחרים... אלא ודאי יגיעה לבד מספיקה כדי למצוא! וזה "שבת שבי" כשאדם יגע בתורה, גם לא לשמה ובלי מדות טובות, הוא ימצא אבל זה

שאל את הרב ניתן לחתקשר לשאלה והתייעצות לטל' 052-7622517

אם חל ר"ח ביום שישי ושכח 'יעלה ויבוא' במנחה. ונזכר בלילה, מה יעשה?

אינו יכול לצאת תפארת אחרת
fe שבת כי אין זה ר"ח, ורק עם
'תנאי נדבה' ואין צוהי 'נדבה'
בתפילות שבת. ויזכר ידו חובה עם
הש"ץ בקרכת 'אצין שבא'.

האם הברכה על המילקשייק היא שהכל, או אולי בורא פרי העץ, או אדמה?

לפי השו"ע פירות אפילו נטחנו
במיקסר ברכתם נאמרת כשהייתה,
אולם כיוון שהמסיבים חלף או
מיט נראה שצאת ברכתם שהכל
נהייה דבר.

אם התפללתי באונס ביחיד בשני וחמישי, האם עלי השלמים קריאת התורה אח"כ?

חובת הקריאה אינה כמו מצוה אסתר על היחיד, אלא היא חובה על הציבור. ולכן אין חובה להשלים, ופסוק בתפארת חכם נאמרה ללמודו אין צריך להשלים.

דקות, עד שאספיק ללמוד את דברי הרמב"ם במקורותיהם על מנת ליישב את הסוגיא, ומיד אני מתייצב למותי!

החיילים הביטו זה בזה, תוהים לפשר העניין, אך מבע פניו של הרב הקרין רצינות וכנות מוחלטת בכוננותו הטובות. ניכר היה שהסתירה בדברי הרמב"ם אכן מטרידה את מנוחתו, ומכבידה עליו את התחושה סביב הריגתו... לפיכך, נענו החיילים לפנייתו הנרגשת, והואילו להעניק לו כמה דקות חיים נוספות, עד שישלים להבין את דברי הרמב"ם.

על אתר, שכח הרב מהחיילים שמסביבו, מהרובים השלופים נגד עיניו, מהאיום על חייו. ושקע אל תוך לימוד התורה האהובה - משוש חייו ומחמד עיניו, כשכל כולו מרוכז בהבנת דברי הרמב"ם. הגזירה המרחפת מעליו, לובשי המדים וחמושי הנשקים המסתובבים בביתו - כל אלו נשכחו מלבו לחלוטין, הן הוא שקוע ברמב"ם...

שעה ארוכה היה הרב שקוע בדברי הרמב"ם, משווה בין מקורות, דן באפשרויות שונות, מעלה השערות ומיישב תהיות. לפתע נזכר כי בעצם בכל רגע עומד הוא למות, פקח את עיניו מהריכוז הממושך בו היה שרוי, הביט לכל עבר - וראו זה פלא:

החיילים אינם, פשוט נעלמו! והוא אפילו לא שם לב! רק הבית ההפוך מוכיח כי כל הסיפור היה גם היה ואינו חלום או הזיה, אבל החיילים עצמם פשוט נעלמו עם הרוח, נגזזו אל החלל - עם הנשק, עם האיום, עם גזירת המוות שריחפה מעליו!

הרב כה התפלא, עד שיצא לרחוב בניסיון להבין מה קרה. ואז שמע כי לפתע החלו הכוחות הגרמניים במתקפה נועזת, וכל החיילים נקראו לשוב אל קו החזית באופן מיידי. הם פשוט הותירו אותו כך - בחיים, ואצו רצו לתפוס עמדות בקו הגבול, להגן מפני האוייב...

ולכל ההתפתחות המפתיעה הזו - הרב אפילו לא שם לב. כה שקוע היה בלימוד התורה, כה עסוק היה ומרוכז בפיצוח תובנותיה והעלאת מרגליות מעומקיה. בינתיים האיום על חייו הוסר, הגזירה שריחפה עליו בוטלה, והוא זכה לחיים חדשים וארוכים!

את הסיפור הזה סיפר הגאון רבי יוסף שלמה כהנמן זצ"ל - מייסד וראש ישיבת פוניבז' - שמסביר מה כוחה של התורה, עד כמה היא כובשת, עד כמה ניתן לשקוע בתוכה - לשכוח מעולם ומלואו, להתחבר אליה בכל לב, להתקשר עימה בקשר אמיץ. וכשעושים כך - מדהים לראות כמה כוחות נפש היא נוסכת, איזו עוצמה ויכולות התמודדות היא מעניקה, עד כמה היא מחוללת ניסים אף למעלה מדרך הטבע!

אחים יקרים, התורה הקדושה ניתנה לכולנו. כולנו יכולים להתחבר אליה ולהינות מאוצרותיה. ככל שניתן לעצמנו לשקוע לתוכה, ככל שבזמני הלימוד נתנתק מכל הסובב אותנו, ככל שנייחד זמנים בהם אנו מחוברים רק עם התורה - כך נזכה לחוש שהתורה באמת מטעינה אותנו באנרגיה, מציפה אותנו באושר, נותנת לנו חיים - וגם משמעות לחיים!

[מתוך פניני פרשת השבוע]

היה זה בימי תקופת מלחמת העולם הראשונה, כשאדמת אירופה בערה באש הקרבות שהתחוללו בין מעצמות התקופה. כנהוג בעת מלחמות, קבע הצבא חובת איפול מלא בבתי האזרחים בשעות הלילה, כדי להקשות על האויב לזהות מקומות יישוב ולסמן מטרות לתקיפה. כך היה גם בעת שהמערכה ניטשה לא רחוק מהעיירה הקטנה טבריג שבליטא, שהייתה באותה עת תחת שליטה רוסית. המפקד קבע כי חל איסור להדליק אור מכל סוג שהוא לאורך כל שעות הלילה.

באותה עת, כיהן הגאון רבי אברהם אהרן בורשטיין זצ"ל כרב העיירה, ובהיותו שוקד כל העת על דלתות התורה, דבר איסור הדלקת האור בלילות לא הגיע לאוזניו כלל, והרב המשיך בשגרת חייו. מדי לילה, היה מדליק כמה נרות בסלון ביתו, ולאורם עסק בתורה בהתמדה עד השעות הקטנות. הנרות ריצדו בלהבות עדינות, לא הפיצו אור גדול מדי אולם באחד הלילות הבחין אחד החיילים הרוסיים באור הקלוש הבוקע מבית הרב, ומיהר לדווח על כך למפקדיו.

לא עברה אלא שעה קלה, ופלוגה חמושה בנשק רב ובשנאת ישראל תהומית שעטה אל עבר ביתו הקטן של הרב. החיילים פרצו בכוח אל הבית, ובלא אומר ודברים קבעו שהרב אינו אלא מרגל גרמני נאלח המשתף פעולה עם האויב, ובכך חרצו את דינו למוות מיידי. הרב מטבריג ישב המום על כסאו, ראשו ושרעפיו עסוקים בפיצוח רמב"ם מוקשה ולפתע חיילים ניצבים לפניו, נשקים שלופים, פחד אימתני ממלא את החלל, והוא כלל לא יודע למה ומדוע...

תוך שניות אחדות התאושש הרב מההלם, והחל להתחנן על חייו - כי הוא יהודי החי העוסק בתורה בהתמדה, וכלל לא ידע על האיסור להעלות אור בבית בשעות הלילה. אלא שכל תחנוניו נפלו על אוזניים ערלות. החיילים הרוסיים היו בטוחים כי הניחו את ידם על מרגל, וגם אם לא - לא התכוונו להניח את הטרף מידיהם. ג'ש ועמוד בצמוד לקיר, למען נוכל לירות בכך ירייה אחת ממוקדת, ולא נצטרך לבזבז תחמושת מיותרת! - הורה לו המפקד.

הרב הבין כי כלתה אליו הרעה, כל בקשותיו ותחנוניו, ההוכחות שביקש להציע והסבריו ההגיוניים - כולם נדחים בבוז בידי החיילים. יתירה מכך, הרב הבין כי אכזריותם ורשעותם של החיילים אינן יודעות שובעה, ובכל מקרה, הואיל וכבר גזרו את דינו למוות - כך יעשו. לא נותר לו אלא לבקש:

'אם כך נגזר עליי - מוכן ומזומן אני להיהרג. אולם בקשה קטנה לי אליכם, אנא מלאו את בקשתי האחרונה...'

החיילים עשו אוזנם כאפרכסת, מה יבקש אדם רגע לפני מותו? מה בקשתו ותחינת לבו בדקות חייו האחרונות? על מה יבקש לנצל את הזכות לבקש בקשה אחרונה?!

'ובכן, חייליו הנכבדים של הצאר ירום הודו, אני עוסק כרגע בבירור הלכה מוקשית ברמב"ם, אחד מספרי ההלכה היהודיים המרכזיים ביותר. הרמב"ם פוסק כמה הלכות, ואני חש כי יש סתירה ביניהן, וחפץ ליישבה - קודם שאסתלק לבית עולמי. קשה לי כל כך לעזוב את העולם כשהקושיא עודה מנקרת במוחי, ולפיכך - אנא המתינו לי כמה

פינת ההלכה

דיני הפרשת חלה:

- כבוד שבת ויו"ט ללוש חלות לכבודן. ובזמן הזה רבים אינם מקפידים כי יש מאפיות וחלות מיוחדות לשבת.
- קטן או קטנה אינם מפרישים חלה ואין ליתן להם. ומגיל שנה קו' ה'בר'ת מצוה' מועיל בדיעבד.
- רק הנאפה בתנור חייב בחלה, ולא המתבשל או מה שמטגנים. [מעיקר הדין].
- עיסת גוי פטורה מחלה, אולם עיסת יהודי שגוי לש חייבת בחלה.
- שיעור עיסה להפרשת חלה הוא 1.560 אולם ממשקל 1.200 יפרישו בלי ברכה.
- אין להפריש חלה בשבת, ולכן שואלים קו' שבת אם הופרשה חלה.
- אם נזכר בבין השמשות, מותר להפריש חלה אם צריכה עיסה זו לצורך השבת.

זכות העלון:

- * לרפואת עדי גל בת חיים * לזיווג הגון למאיר צורני בן מיכל
- * לזיווג הגון לאיילת חיה בת יפית * זיווג הגון לאמיתי בן לאה
- * להצלחת יעקב אריה בן אסתר ומשפחתו
- * לרפואה שלמה ליונה בת מרים * זיווג בקרוב לשלומי בן סועד
- * לרפואת והצלחת אליעזר בן נעמי ואסתר בת אמה
- * עדי בת יונה-בריאיות הגוף והנפש, שמחה ותשובה שלמה, שתקים בית נאמן

בנין עדי עד

מכירים את המשפט "הדשא של השני ירוק יותר..." יופי! אז בנישואין הוא הכי ירוק שיש, ממש ירוק חזק! הם נראים מאושרים, זורחים ומאירים, אבל הם רק נראים כך ולעולם לא נדע מה הם באמת. תהיה עסוק בקשר שלך, לחזק אותו ולהשקיע בו, ולעולם אל תחשוב איזה טוב לזוג הוא או ההם... כי זה רק נראה לך, ואל תתפלא אם יום אחד תשמע שהם חושבים בדיוק כמוך רק להיפך! ועוד טיפ קטן, האשה שלך, רק אבל רק היא זו שמתאימה לך, כל אחת אחרת שאתה חושב זה פשוט היה קצור, תאמין בזה וחייך יהיו יפים וטובים הרבה יותר... שופט במשפט לענייני משפחה...

השופט: מדוע אתה מבקש להתגרש? האישי: אשתי מבקשת ממני לקלף שום, לחתוך בצל, ולהדיח כלים... השופט: נו, ומה הבעיה בזה? הרי אם תחמם את השום, זה יקל על הקילוף. ולפני שאתה חותך בצל, תכניס אותו למקרר, ואז כשאתה חותך העיניים לא תצרבנה. ולפני הדחת כלים, תשרה אותם במים לעשר דקות, ואז הלכלוך יתנתק מהם. ולפני הכביסה, השרה את הבגדים במים חצי שעה, כל הכתמים ירדו, ואפילו הידיים לא תתעייפנה...

האישי: "הבנתי אדוני השופט, ברצוני לבטל את העתירה!" השופט: "למה, מה גרם לך להשתכנע בעצה שלי...?" האישי: "הבנתי שמצבך גרוע הרבה יותר ממצבי..."

ולע"נ:

- * אמה בת אסתר * ר' יוסף חיים בן מסעודה * תמר בת מטילדה
- * משה הרש בן אידל * ר' חיים בן גדרייה * ג'וליה בת טינה
- * יפה ויקטוריה בת טובה * יעקב בן גורג'יה
- * ר' אלימלך ב"ר יוסף-ג' אדר א' * אברהם בן אלגרה
- * מ' מלכה בת אשר זליג הלוי-נ' כ"ה אלול * שולמית בת שושנה
- * יהודה בן רג'ינה * יוסף אברהם בן שרה

